

Nr 293

Av fru **Johansson m. fl.**, om en undersökning av fortutbildnings-
möjligheterna för olika personalgrupper inom sjuk-
vårdens område.

En breddning av rekryteringsbasen till olika yrkesområden har under senare tid ansetts i hög grad önskvärd. Från demokratisk synpunkt är det riktigt såväl att ekonomiska hinder undanröjes som att likvärdiga men på olika vägar vunna kunskaper taxeras till sitt fulla värde.

Det svenska undervisningsväsendet är rikt förgrenat. Vid sidan om de teoretiska utbildningslinjerna finns en mångfald mera allmänbildande eller mera fackligt inriktade. Varje utbildning har sitt eget självständiga slutmål. Det bör dock i svenskt undervisningsväsen icke finnas några återvändsgränder, utan från skilda utbildningsvägar bör stigar föra vidare åt olika håll.

Den skolreform som nu håller på att växa fram i vårt svenska samhälle är ett led i strävan att ge människan möjligheter att välja det yrke och den plats i livet som hon har förutsättningar för. Reformen kommer att undanröja, hoppas vi, många av de skrankor som för närvarande är uppsatta mellan människorna i vårt gemensamma samhälle och vara ett led i vårt lands demokratisering på utbildningens område.

En i utbildningshänseende delvis eftersatt grupp, som vi vill fästa uppmärksamheten på, är personalen vid våra sjukhus. Mycket har gjorts från såväl landsting som stat och enskilda skolinstitutioner för att ge personer inom sjukvårdens område möjligheter till vidareutbildning i yrket. Enligt vår uppfattning bör dock än mer kunna göras för att stimulera den ambitiösa och yrkesmedvetna sjukhuspersonalen till fortutbildning och därmed medverka till att riva ned otidsenliga klasskrankor mellan olika personalkategorier inom sjukvården.

Då man försöker tillgodose detta syfte, får man under inga omständigheter ge avkall på kravet på allmänbildning eller yrkeskunskaper för de ifrågakommande tjänsterna. Här kan endast ges antydningar om några av de åtgärder som kan tänkas ifrågakomma främst för att underlätta sjukvårdsbiträdenas och undersköterskornas avancemangsmöjligheter utan att man gör avkall på nu gällande kompetenskrav. Det måste sålunda anses rimligt att ett sjukvårdsbiträde med väl dokumenterad och allsidig sjukhustjänst skall, medan hon utbildas till sjuksköterska, inom ramen för utbildningen få räkna sig till godo tidigare utförd praktisk tjänstgöring.

Beträffande de teoretiska utbildningskrav som uppställs för inträde i sjuksköterskeskola vill vi klart deklarerat, att vi inte under några omständigheter eftersträvar någon sänkning av kompetensen. Detta skulle inte vara till båtad för vare sig vår sjukvård eller de människor, som väljer denna utbildningsväg. Däremot borde det finnas möjligheter för staten att hjälpa ambitiös personal att komplettera sina kunskaper. Sådana tänkbara stimulansåtgärder är att personalen får bibehålla viss del av lönen under tiden. Korrespondensundervisningen kan vidare uppmuntras, kvällskurser anordnas o. s. v. Teoretiska kompletteringsstudier måste givetvis ske före inträdet i sjuksköterskeskola.

För rekryteringen av sjukvårdsbiträden skulle det säkerligen vara av betydelse med dessa förbättrade framkomstmöjligheter. Det skulle göra yrket mera attraktivt och lockande att stanna kvar i för de ambitiösa och yrkeskunniga än för närvarande.

Den principiella utgångspunkten för de önskemål som här har framförts har varit att ingen utbildningsbana bör sluta i en återvändsgränd. Vi anser att detta bör gälla även för sjuksköterskorna, vilkas utbildning till läkare i princip bör stödjas, även om den självklart möter stora praktiska svårigheter. Enligt § 13 i bestämmelserna rörande tillträde till medicinska studier räknas sjuksköterskeutbildning som två extra poäng. Det finns ingenting stadgat om lättnad i den praktiska läkarutbildningen för sjuksköterskor, men det förekommer, enligt vad vi inhämtat, att professorerna helt informellt befriar medicine studerande sjuksköterskor från övningar som de redan behärskar. Detta är exempel på en åtgärd i vår motions syfte.

Under hänvisning till vad här har anförts får vi anhålla,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillsättandet av en utredning för att undersöka fortutbildningsmöjligheterna för olika personalgrupper inom sjukvårdens område.

Stockholm den 24 januari 1957

Elsa Lindskog

Erik W. Norén

Thyra Löfqvist

Evert Svensson

Kungälv

Axel Landgren

Artur E. Lundqvist

i Trollhättan

Lisa Johansson

Edvin Gustafsson

i Bogla

R. Lassinantti

Lena Renström-Ingenäs